
392332
392394
BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS
III


V
B J
C
392332
392394
III

MISCELLANEA.

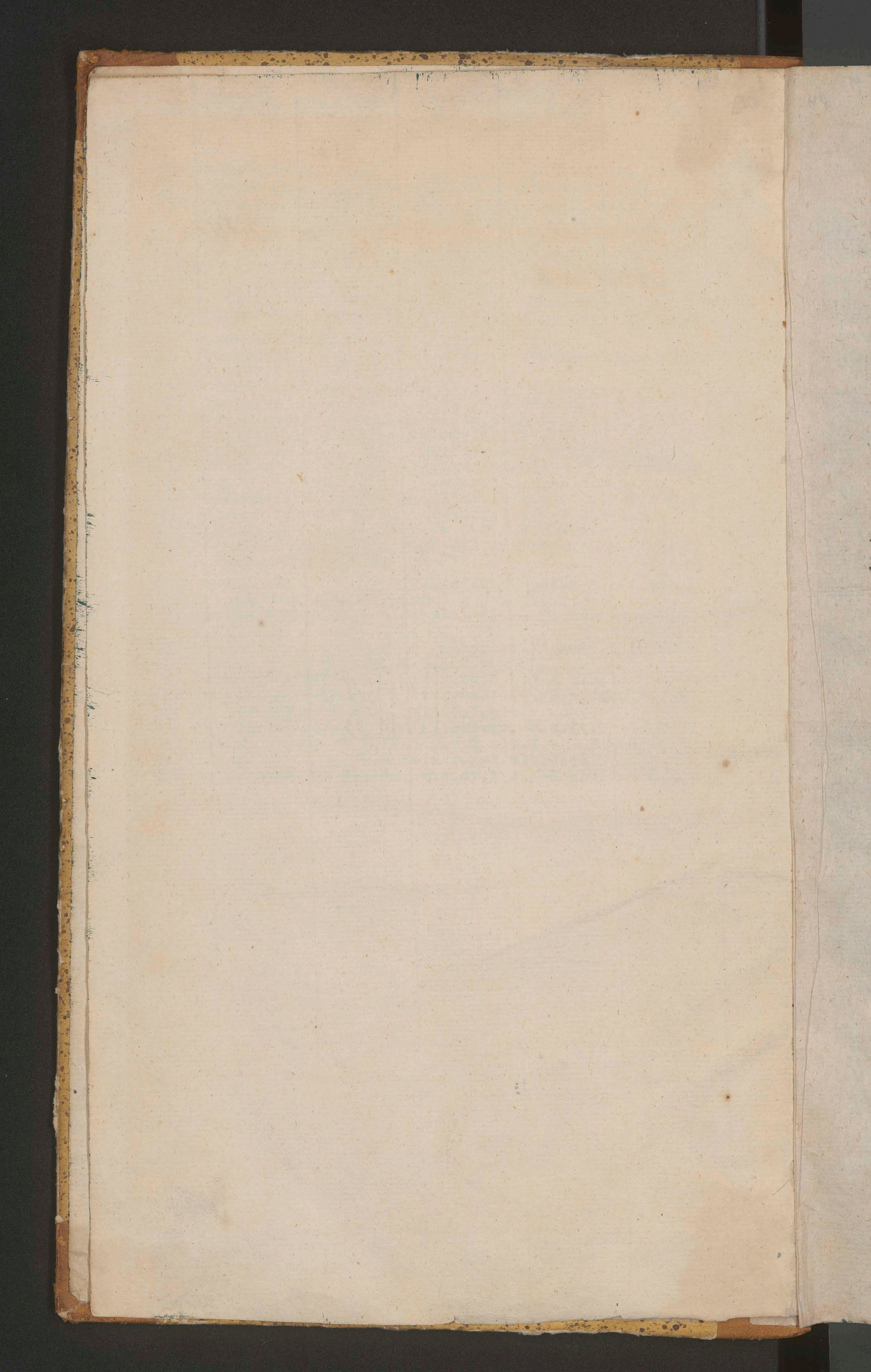
1/ Linowski Aleksander,Głos dnia 19.paźdz.miany./B.m.dr.i r./. K nlb.2.-
2/ Wybranowski Rajmund,Prześwietne Zgromadzone Stany!/B.m.dr.i r./ K nlb.1.-
3/ Niemcewicz Franciszek,Mowa dn.21.Octobris,Warszawa,w druk.P. Dufour.-Str.4.-E_{XXIII}Str.115.-
4/ Rezolucye Rady względem materyi krakowskiey./B.m.dr.i r./ /1782/.-K nlb.3.-
5/ Bolesz Kazimierz,Głos dn.18.Octobris 1782 miany,Warszawa, w druk.P.Dufour.Str.4.-E_{XIII}Str.244.-
6/ Suchodolski,Głos w izbie senatorskiey dn.21.paźdz.1782 miany. /B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-
7/ Rzewuski Adam,Głos w izbie senatorskiey dn.22.paźdz.1782 miany,Warszawa,w druk.P.Dufour.-Str.4.-
8/ Grabianka Leszczyc Jacek,Mowa do króla w sprawie Pruchnickiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
9/ /Sokolnicki Piotr/,Odpowiedź na pismo Sokolnickiego./B.m.dr. i r./-K nlb.2.-E_{XXIX}Str.4.-
10/ Mycielski Aleksahder,Głos w izbie poselskiey dn.2.list.1780r. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E_{XXII}Str.652.-
11/ Bukar Adam,Głos na seymie dn.1.Septembris 1776r./B.m.dr.i r./ K nlb.1.-E_{XIII}Str.439.-
12/ Moszczeński Wojciech,Relacya o czynnościach Departamentu woyskowego./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-E_{XXII}Str.596.-
13/ Potocki Stanisław,Mowa na sessyi seymowey dn.23.paźdz.1778r. Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-
14/ Wypis z ksiąg ziemskich woiew.Mińskiego r.1779./B.m.dr.i r./ Str.V.-
15/ Czacki Michał,Mowa na seymie dn.20.Octobris 1780r./B.m.dr. i r./.-K nlb.1.-E_{XIV}Str.506.-
16/ Delegowani do Konstytucyi./B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-E_{XV}Str.125.-
17/ Niezabitowski Jan,Memoryał do króla./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
18/ Kurdwanowski Kajetan,Głos na sessyi 22.paźdz.1782r.Warszawa.w w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E_{XX}Str.385.-
19/ Courtivron i Bouchu J.Nauka o gatunkach i szukaniu rudy żelazney./tylko karta tytułowa i przemowa - reszty brak/,Warszawa 1782.w druk.u XX.Schol.Piarum.-K nlb.2.-E XIVStr.433.-
20/ Kraszewski Jan Aleksander,Mowa w izbie senatorskiey dn.22.Oct. 1782r.Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E_{XX}Str.243/4.-
21/ Kraszewski Jan Aleksander,Przymówienie się w izbie senatorskiey dn.22.Oct.1782r.-Warszawa,w druk.P.Dufour.K nlb.2.- E_{XX}Str.244.-
22/ Ankwicz Józef,Głos na sessyi dn.12.paźdz.r.1782./B.m.dr.i r./ K nlb.2.-E_{XII}Str.160.-
23/ Rzyszczewski,Głos w izbie senatorskiey 17.paźdz.1782r./B.m. dr.i r./.-Str.3.-
24/ Prośba do JKMci od generała Małopolskiego./B.m.dr.i r./.Knlb.1
25/ /Radziwiłł Karol i Hieronim/,Pretensya domu Radziwiłłów,Warszawa,w w druk.P.Dufour.-Str.12.-
26/ Złotoliński,Prośba do króla i Stanów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
27/ Poniński Kalikst,Powiększenie woyska,/B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
28/ Rewitzki,Stackelberg,Benoit,Kopia deklaracyi oddanych ministrom króla,Warszawa 1773.-K nlb.2.-
29/ Gli stati versi sciolti./B.m.dr.i r./-K nlb.2./tyczy Galicji/.-
30/ Poniatowski Stanisław August,Uniwersał zabraniaiacy koczowania ludzi z państwa Rossyjskiego./B.m.dr./1784.-K nlb.1

31/ Maria Teresa,Patent z dn.17.grudnia 1774.Lwów.-Str.9.-
32/ Rada Nieustaiąca,Ustanowienie i objaśnienie./B.m.dr.i r./Knlb.6
33/ Sanguszko Janusz Aleksander,Kopia listu ciekawego względem Ordynacyi Ostrogskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-E_{XXVII}Str.70.-

34/ /Ostrogska Ordynacya/,Odpowiedź przyjaciela na zarzuty.K nlb.4
35 b/ Kopia listu X-cia Prymasa r.1754. K nlb.1.
36 c/ Kopia responsu na list.-K nlb.2.- E_{XXIII}Str.580
37 d/ Kopia listu Marszałka do Prymasa.-K nlb.4.-
38 35/ Objaśnienie prawa wexlowego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.E_{XXIII}St.216
39 36/ Sprawiedliwość./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
40 37/ /Borzymowski Jan/,Sprawiedliwość sukcessorom Borzymowskiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
41 38/ Województwo Rawskie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
42 39/ Rezolucya interessu na seym./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
43 40/ Przeniesienie sądów ziemskich./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
44 41/ Zmniejszenie expens skarbowych./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
45 42/ Użytek skarbu publicznego./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
46 43/ Uwolnienie od rygoru dekretu Antoniego Chmielewskiego.K nlb.1.-
47 44/ Miasteczko Mogielnica./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
48 45/ Deklaracja dla ziemi Nurskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
49 46/ Warunek dla W.Łąckiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
50 47/ Warunek dla Korony./B.m.dr.i r./.K nlb.1.-
51 48/ Deklaracja względem Kommissyi Likwidacyiney./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-E_{XV}Str.118.-

52 49/ Porównanie prowizyi w Koronie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
53 50/ Powiększenie kar./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
54 51/ Wystawienie nowego regimentu przez Potockiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
55 52/ Xięstwo Kurlandzkie,Pow.Piltyński./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
56 53/ Wojsko./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
57 54/ Pozwolenie sprzedarzy./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
58 55/ Projekt.Approbacya XX Missyonarzów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
59 56/ Projekt./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
60 57/ Obmyślenie nagrody Bachmińskiemu./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
61 58/ Miasto Kraków./B.m.dr.i r./-K nlb.1.- E_{XX}Str.211.-
62 59/ Szkoła rycerska./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E
63 60/ Doniesienie de Monata./B.m.dr.i r./-K nlb.2.- E_{XXII}Str.527.-

Czynności Seymu w Latach ostatnich





Patent.

Mittels welchem zur Verbesserung der mangelhaften Faßionen der Einkünften, ein peremptorischer Termin, von 3. Monaten à dato dieses Edikts, einberaumet wird.

Wir Maria Theresia von Gottes Gnaden Römische Kaiserin Wittib, Königin zu Hungarn, Böheim, Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galicien und Lodomerien, Erzherzogin zu Oesterreich, Herzogin zu Burgund, zu Steyr, Karnthen, und zu Crain, Großfürstin zu Siebenbürgen, Marggräfin zu Mähren, Herzogin zu Brabant, zu Limburg, zu Luxemburg, und zu Geldern, zu Würtemberg, zu Ober- und Nieder Schlesien, zu Mailand, zu Mantua, zu Parma, zu Placenz zu Quastalla, zu Auschwitz und Zator, Fürstin zu Schwaben, gefürstete Gräfin zu Habspurg, zu Flandern, zu Tyroll, zu Hennegau, zu Kiburg, zu Görz und zu Gradiska, des Heiligen Römischen Reichs Marggräfin, zu Burgau, zu Ober- und Nieder-Laußnitz, Gräfin zu Namur, Frau auf der Windischen March, und zu Mechlen, verwittibte Herzogin zu Lothringen und Baar, Großherzogin von Toscana 2c. 2c.

UNIWERSAŁ.

Mocą którego nakazuie się błędnie dawniey opisane rzetelne teraz w przeciągu trzech miesięcy podać Dochodow opisanie pod wielką surowości karą.

MY MARYA TERESSA Z ŁASKI BOZEY CESARZOWA RZYMSKA WDOWA, KROLOWA WĘGIERSKA, Czeska, Dalmacyi, Kroacyi, Slavonii, Galicyi y Lodomeryi; Arcy-Xiężna Austryi; Xiężna Burgundyi, Styryi, Karynthyi y Karniolu; Wielka Xiężna Siedmigrodzka; Margrabina Morawii, Xiężna Brabancyi, Limburgu, Lucemburgu y Geldryi, Wittembergu, Wyższego y Niższego Sląska, Medyolanu, Mantui, Parmy, Placencyi, Gwastallii Oświecimia y Zatorza; Xiężna Szwabska; Hrabina Habszburgu, Flandryi, Tyrolu, Hanonii, Kiburgu, Gorycyi, y Gradyska, Margrabina S. Państwa Rzymskiego, Burgowu, Wyższey y Niższey Luzacyi, Hrabina Namurgu; Pani Margrabstwa Sławonii y Mechlinii, Lotharyngii y Baru Xiężna; Wielka Xiężna Hetruryi.

Ungeachtet in dem untern 25ten. Februarii anni currentis publicirten gedruckten Patent den sämmtlichen Landesinnwohnern die aufrichtige Faßionirung ihrer Realeinkünfte so nachdrücklich angeordnet, und diejenigen, die hievon etwas verschweigen würden, mit der Strafe des dupli bedrohet worden; so müßen wir gleichwohl sehr unliebsam vernehmen, daß verschiedene Grundobrigkeiten geistlich = und weltlichen Standes, sowohl auf häreditarischen, als usufruktuarischen Gütern ihre Einkünfte zu gering angegeben, und in ihren eingereichten Faßionen theils mancherley ungestattliche Ausgaben abgezogen, mithin das Quantum der wahren Erträgniß geflissentlich vermindert, theils aber auch sogar ganze Rentrubriken: als den Nutzen des Ackerbaues, der Viehzucht, die Geld = und Naturalzinsen, und andere dergleichen Nutzungen völlig übergangen, und verschwiegen haben. Es sind deswegen auch schon auf einigen Gütern Untersuchungen vorgenommen, und die ihrer unrichtigen Faßionen überwiesene Possessores in die patentmäßige Pœnam dupli wirklich kondemniret worden; und wenn demnach mit dieser Untersuchung in allen Kreisen, und bey allen übrigen Grundobrigkeiten fürgegangen werden sollte, so dürften sich vielleicht bey mehrern Ortschaften solche Fälle äußern, die eine gleichmäßige Patentalstrafe nach sich ziehen würden.

Wir können Uns zwar nicht vorstellen, daß die Obrigkeiten in einer so wichtigen Sache, die ihnen auf

ihre

Chociaże dnia 25tego Lutego Roku ninieyszego obwieszczonym drukowanym Uniwersałem ogólnym Kraiu Obywatelom rzetelne ich Dochodow wyznania iak naywyraźniey były nakazane, a taiącym karą dupli groziło się; bardzo iednak dotkliwą musiemy powziąć wiadomość, iż rozmaite Duchownego y świeckiego Zwierzchności stanu tak z Dobr dziedzicznych iako y Dzierżaw nader szczupłe opisali dochody, y w podanych ich wyznaniach częścią niezwyczayne poniekąd uięli wydatki, a zatym prawdziwych Dochodow nader umnieyszyli Quantum, częścią zaś całe Kategorye zyskow polnych, pocięży, pieniężnych y Zywności czynszow y tym podobnych pożytkow zewszystkim opuściwszy zataili. Ztąd przedsięwzięte były po niektorych Dobrach dociekania tegoż, y Possessorowie w nierzetelnych przeświadczeni wyznaniach podług obostrzonego karą Dupli Uniwersału istotnie ukarani zostali; a gdyby potym takowe dociekanie po wszystkich Cyrkułach y wszystkich innych Państwach nastąpić miało, pewnieby po wielu mieyscach takowe zdarzyły się przypadki podobnąż y Uniwersałowi zgodną za sobą pociągaiące karę.

Nie możemy w prawdzie rozumieć, aby Państwa w tak ważney y pod Szlachectwem, dobrym sumieniem, y pod przysięgą nakazaney rzeczy wiadomie Naywyższym Rozkazom Naszym sprzeciwiać się, y o za-

ihre adeliche Ehre und gutes Gewissen sub fide juratoria aufgetragen worden, den Willen gehabt, Unsern höchsten Befehlen wissentlich und vorsetzlich zuwider zu handeln, und sich den Vorwurf eines schändlichen Falsi zu Schulden kommen zu lassen; sondern Wir wollen vielmehr glauben, daß sie ihre Faßionen selbst nicht genau geprüfet, sich lediglich auf ihre Oekonomos oder Beamten verlassen, und also an denen verschwiegenen, oder zu gering fatirten Einkünften mit ihrem Vorwissen keinen Antheil haben.

Aus dieser Ruckſicht sind Wir also bewogen worden, Unsere höchste Milde der strengen Gerechtigkeit vorzuziehen, und wollen dahero sämmtlichen Grundobrigkeiten noch eine Bedenkzeit von 3. Monaten à dato dieses publicirten Patents einberaumen, damit ein jeder Possessor seine wahren Einkünfte nochmalen genau examiniren, und dasjenige, was in der ersten Faßion zu gering angegeben, oder verschwiegen worden, mittelst einer neuen Faßion, worinnen alle Nutzungsrubriken: als, von Teichen, Waldungen, Mahl- und Brettmühlen, Eisen- und Kupferhämmern, Potaschenbrennereyen, Glashütten, Brau- und Brandweinhäusern, wie auch von Aeckern, Wiesen, Geld- und Naturalzinsen, der Nutzen von Frohndiensten, und Bestandzinsen, überhaupt aber alle Proventen unter was immer für einem Titel, specifice angezeiget werden müßen, nachtragen möge.

Und nachdem auch hervorgekommen, daß das Patent vom 25ten. Februarii in Ansehung deren von den totalen Einkünften abzuziehen erlaubten Grundunkosten, oder Ex-

rzut ſzkaradnego fałſzu obwinionemi być chcieli; owſzem wierzyć chcemy, że ſwych wyznań ſami ściśle niewypróbowali na ſwoich ſzczegulnie ſpuſzczaiąc ſię Ekonomow y Urzędnikow, a tak co do zataionych y ſzczupło wyznanych Dochodow za ich wiadomością żadney niepodlegaią winie.

Tym względem pobudzona Łaſkawość Naſza ſurową poprzedza Sprawiedliwość w udzieleniu ieſzcze dla rozmyſłu trzech mieſięcy przeciągu od daty ogłoſzenia tego Uniwerſału, aby każdy Poſſeſſor prawdziwe ſwe dochody ieſzcze raz ściśle examinował, y w pierwſzym wyznaniu ſzczupło podane lub zataione ze wſzelkiemi zyſku Kategoryami, iako to: z ſtawow, laſow, Młynow, Tartakow, Rud, hamerń, Maydanow potażowych, Propinacyi wſzelkiey, gruntow, Łąk, pieniężnych y żywności Czynſzow, z Panſzczyn, y wſzyſtkich ogólnie Prowentow pod którymkolwiek bądź pretextem ſpecifice onychże podał opiſanie.

Ponieważ zaś to Nas doſzło, iż wypadły dnia 25tego Lutego Uniwerſał względem pozwolenia defalki Expenſarum fundi od ogólnych Dochodow niektore Zwierzchności y Komiſſarze bardzo opacznie ſobie tłómaczyli, y onegoż źle używali wſzelkie nawet Zwierzchności Expenſy, niemniey y Prowizyą od Kapitałow, y wiele innych, na które przyſtać nie można, expens od ſzczérych Dochodow odtrącaiąc z umnieyſzeniem Podatkowey Kwoty wynoſzącey, y Naywyżſzego Naſzego Skarbu uſzczerbkiem.

Expensarum fundi, von manchen Obrigkeiten, und verschmitzten Wirtschaftsbeamten sehr verkehrt ausgeleget, und gemißbrauchet, auch so gar alle obrigkeitliche Haushaltungsunkosten, nicht minder die sogenannte Provision- oder Schuldzinsen von passiv Kapitalien, und mehr dergleichen ungestattliche Ausgaben von reinen Proventen abgeschlagen, somit das ausfallende Contributions-quantum zum Nachtheil Unsers höchsten Ærarii beträchtlich verkürzet worden.

So haben Wir nothwendig zu seyn befunden, den wahren Wortverstand des obgedachten Patents hiemit zu erklären: wie nämlich unter den Expensis fundi eigentlich nur das Futter für das zum Wirthschaftstrieb erforderliche Zug- und Zuchtviehe, der Liedlohn, und die Kost für das zu unterhaltende Mayergesinde, die Besoldungen, und Naturaldeputate für die unentbehrlichen Ekonomiebeamten, oder mit wenigen Worten überhaupt gesagt: der bey einer jeden Wirtschaftsrubrik unumgänglich nöthige Kostenaufwand, ohne welchen kein Nutzen erzeiget werden, mithin die Rubrik nicht bestehen könnte, verstanden seyn solle.

Wir sind demnach der gnädigsten Zuversicht, daß Unsere treugehorsamste Landesinsassen diese Unsere landesmütterliche Milde als eine besondere kaiserl. königl. Gnade erkennen, und ihre mangelhafte Faßionen verbessern, mithin ihre wahre Einkünften in der vorgeschriebenen drey monatlichen peremptorischen Zeitfrist bey denen Kreis- und Distriktsämtern durch einen Nachtrag aufrichtig, und von Rubrik zu Rubrik specifice um so gewisser

wisser

Za rzecz więc osądziliśmy potrzebną prawdziwe zwyż rzeczonego Uniwersału ninieyszemi obiaśnić wyrażenie, że pod tym Expensis fundi właściwie tylko obroki dla Pocięży do Gospodarstwa potrzebney y bydła, płaca zasług, y wyżywienie Dworskiey czeladzi, pensye y ordynarye dla koniecznie potrzebnych Ekonomyi Urzędnikow, lub krotko mowiąc: dla każdego, bez któregoby się Gospodarstwo obeyść y zysku mieć niemogło, nakład rozumieć się ma.

Dla tego Łaskawie zaufani iesteśmy, ze wiernoposłuszni Obywatele Nasi macierzyńską Łaskawość Naszą za osobliwszą Cesarsko-Krolewską uznaią Łaskę, y błędne swe poprawią wyznania, a zatym prawdziwe swe Dochody w wyznaczonym 3. miesięcy czasie nieochybnie Cyrkularnym y Powiatowym Rządom wszelkie rzetelnie specyfikuiąc Kategorye tym pewniey podadzą, iako przeciwnie Possessorow tych, ktorzyby toż uczynić zaniedbali, nietylko iako naysurowsze tego na własną ich Expensę nastąpi dociekanie; ale też y za zataienie Dochodow karze quadrupli Ciż podlegać będą. Urzędnikow zaś fałszywe Zwierzchności swoiey podaiących wyznania, y do podania onychże przywodzących za niezdolnych do Usług Pańskich ogłaszamy. A Officyaliści podług żądzy Zwierzchności y za oneyże wiadomością takowe fałszywe opisuiący wyznania arbitraria mulcta pecuniaria lub Arresztem ukarani będą.

wisser anzeigen werden, als widrigens gegen diejenigen Possessores, die solches zu thun unterlassen, nicht nur mit der strengsten Lokaluntersuchung auf ihre eigene Unkosten sondern auch respectu des verschwiegenen Nutzungsbetrags mit der pœna quatrupli unnachsichtlich fürgegangen, die Beamten aber, die ihren Obrigkeiten falsche Faßionen vorlegen, und sie zu deren Einreichung verleiten, zu allen herrschaftlichen Diensten für unfähig erkläret, dahingegen jene Beamten, die auf Geheiß- oder mit Vorwissen der Obrigkeiten dergleichen falsche Faßionen verfassen, mit einer arbitrarischen Geld- oder Arreststrafe beleget werden sollen.

Wornach sich also Obrigkeiten und Beamten vor Strafe und Schaden zu hüten wissen werden: Denn dieses ist Unser ernstlicher Wille und Meynung.

Gegeben Lemberg den 17ten. Dezember 1774.



Heinrich des H. R. Reichs Graf von Auersperg.

Ad Mandatum Sacræ Cæsareo-Regiæ & Ap. Maj. in Consil. Sup. Gubernii Reg. Gal. & Lodom.
Mathias Ertl
SECRETARIUS.

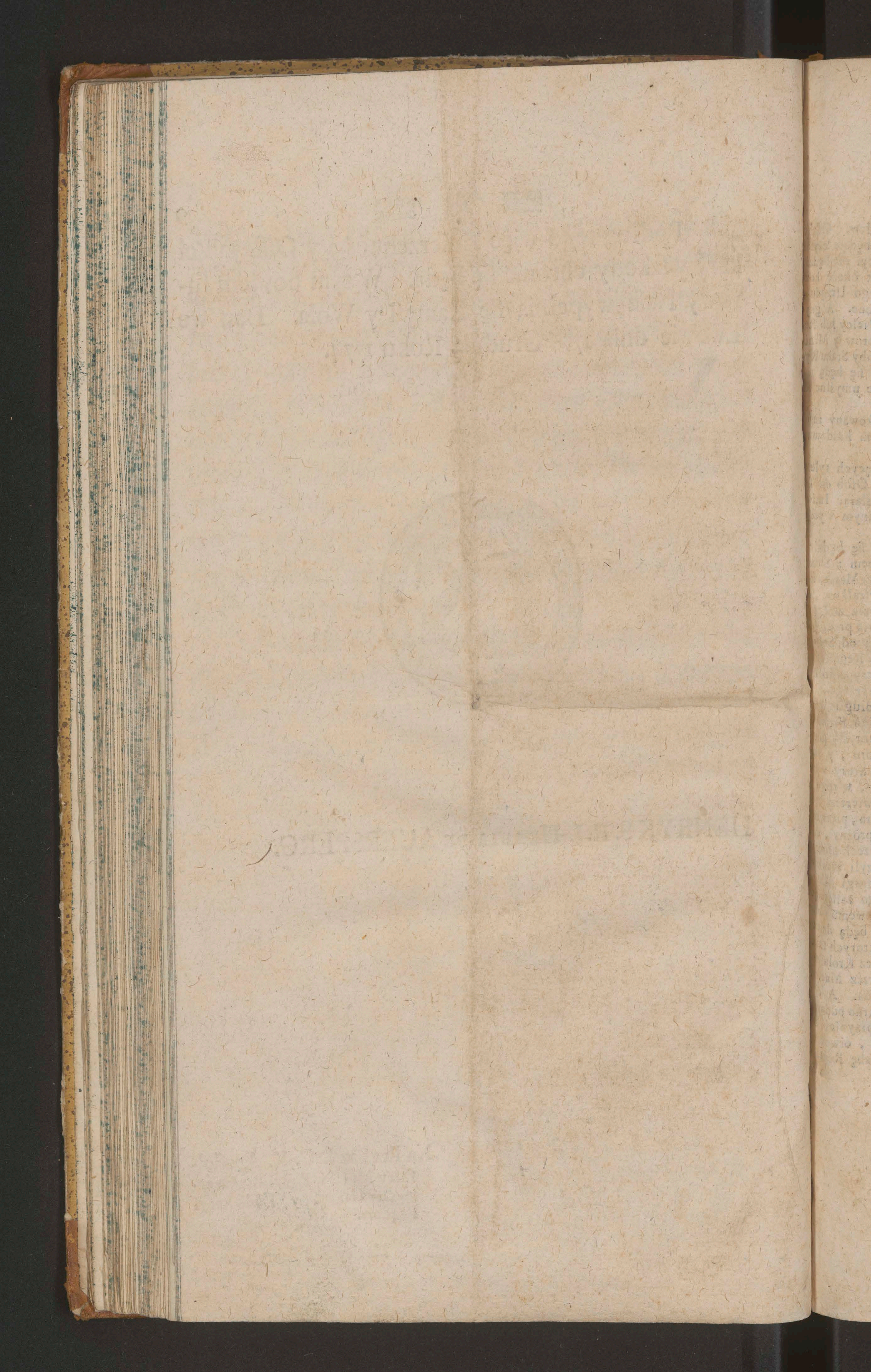
Podług tego więc Zwierzchności y Officyaliści kary y ſzkody chronić ſię będą. W tym bowiem ſurowy Naſz wypełnia ſię Zamyſł y Wola. Dan we Lwowie dnia 17tego Grudnia Roku 1774.



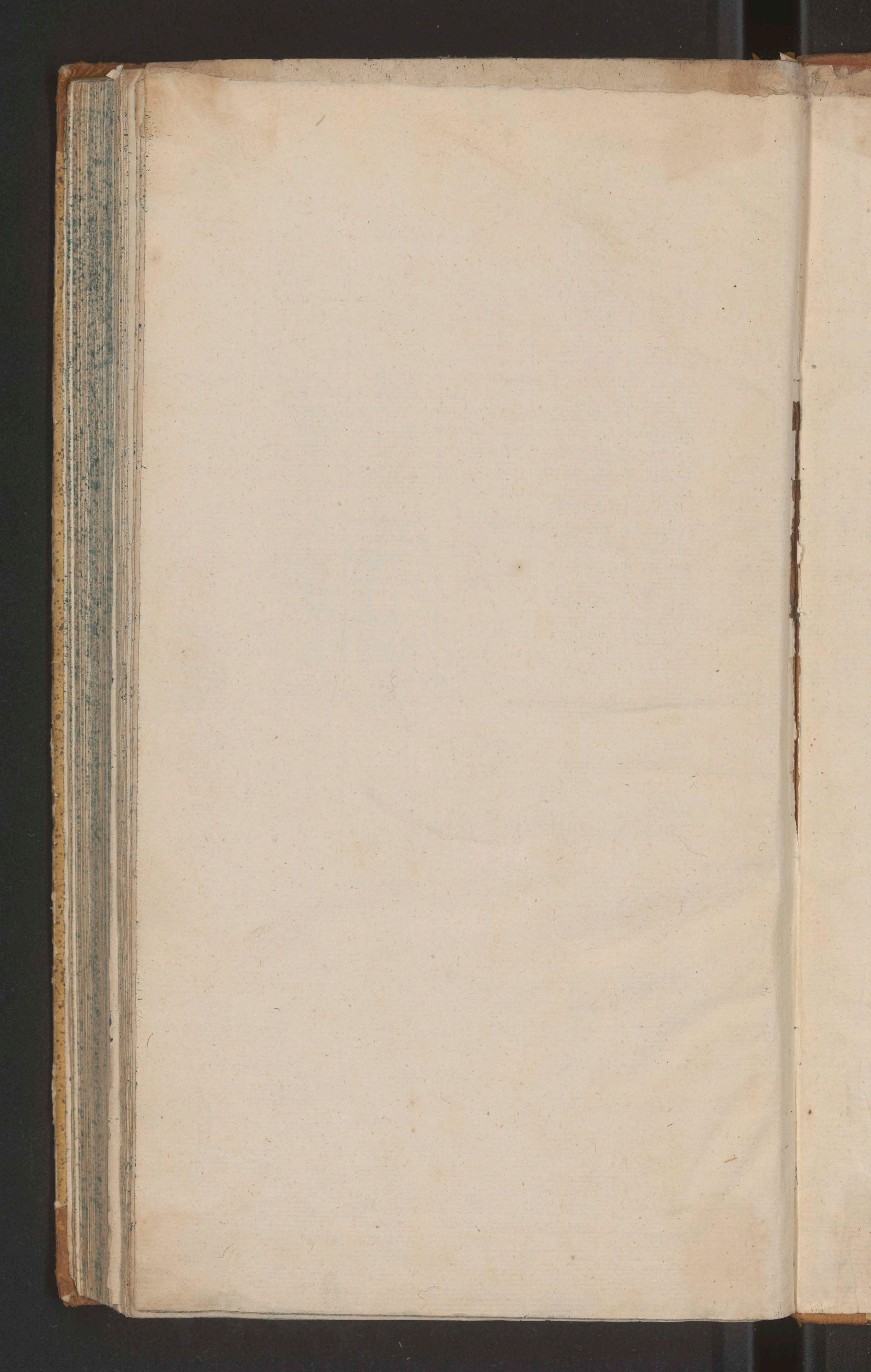
HENRYK S. R. I. HRABIA DE AUERSPERG.

Na Rozkaz I. C. K. Apoſtolſkiey Mości w Radzie Naywyżſzych Galicyi y Lodomeryi Rządow.

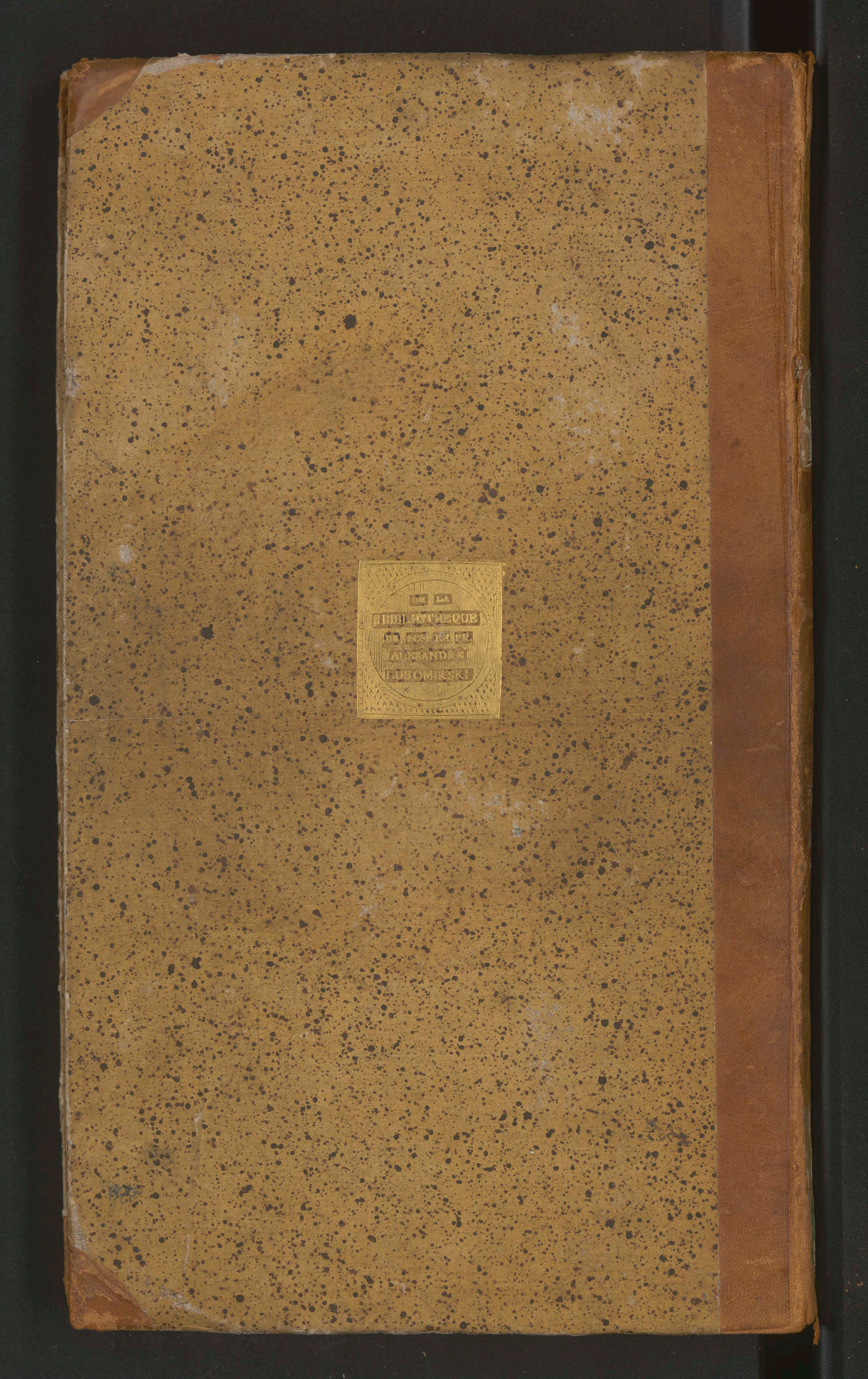
Maciey Ertl Sekretarz.








Biblioteka Jagiellońska
stdr0024204


DE LA
BIBLIOTHEQUE
DE Mr. LE PR.
ALEXANDRE
LUBOMIRSKI